

26 ОСІБ ГИНУТЬ У НОВИХ ТОРНАДАХ

ЧАРЛСТОН (Савт Каролайна). — Два торнада вдарили на місто в середу, коло 8 години рано, наробили великої маеткової шкоди та спричинили смерть 26 осіб.

Вітер досягнув за кожним разом шкороности 72 миль на годину. Прийшов він зовсім несподівано, так, що урядове бюро погоди зовсім не могло остерегти населення, як це робиться при наближенні гураганів.

Вітер зірвав телеграфічні дроти й ушкодив гарні будівлі міста. Люди гинули під румовищами домів та від вітрових скрутів. Від зірвання електричних проводів в місті запанувала темнота.

Стейтовий уряд вислав військо для вдержання порядку й безпеченства. Червоний Хрест на приказ президента Рузвелта поспішив з допомогою.

УРЯД УЖЕ ВИЧЕРПАВ ФОНДИ НА МЕШКАННЯ.

ВАШИНГТОН. — Мешкальна Адміністрація вже видала досі на будову дешевих мешкань майже всі фонди, призначені на цю ціль конгресом. Лишається тепер урядові всього 76 мільонів доларів.

РУЗВЕЛТ КЛИЧЕ НАРІД ДО МОЛИТВИ ЗА МИР.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт видав до народу Злучених Держав заклик молитися в найближчу неділю за мир у світі. Президент видав заклик, дізнавшись про вислід конференції в Мінхені.

Ріжні церкви теж закликають своїх вірних до молитов за мир, одні в неділю, інші в інші дні.

ПОЛЯКИ ОБОРОНЯЮТЬ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО ЧЕХІЙ.

НЮ ЙОРК. — Польське Інформаційне Бюро дало пресі довше пояснення становища Польщі в справі поляків у Чехословаччині. Каже, що домагання Польщі щодо Тешина опирається на угоди з 1918 року на факті, що в Тешині й околиці живе 150,000 поляків. Каже Бюро, що поки Чехословаччина не віддасть цих поляків, не буде в тій околиці сталоного миру.

ЗАКЛИКАЄ АМЕРИКУ ДО ЗБРОЄННЯ.

НЮ ЙОРК. — Генерал Джан О'Райен остерігав у своїй промові підчас обіду 107 полку в Готелю Астора перед думкою, що в світі настав мир. Він казав, що воєнна небезпека не минула. Війна грозить далі. Питання, чи Америці йти до війни, чи не йти, не можна вирішувати голосуванням народу. В нинішньому світі рахується лише сила. Це одинокі мова, яку розуміють диктатори. Він пропагував відповідну розбудову оборонної сили Америки.

ВЕРТАЮТЬСЯ ДО НОРМАЛЬНОЇ МОРСЬКОЇ ПЛАВБИ.

НЮ ЙОРК. — На вістку про поладження теперішньої кризи в Європі майже всі корабельні лінії проголосили поворот до правильних курсів кораблів.

Одна лише лінія Кунард за заявила, що вона забирає корабель „Аквітанія" з правильного руху через океан. Причини зарядження не подано.

РОЗСЛІД НАД НАЦІСТИЧНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовим комітетом для розсліду „неамериканських акцій" виступав свідком далі Джан Меткеф, розслідуник комітету, що, як самий признався, дістався до тих організацій за свідомою ціллю за ними слідити. В цих зізнаннях Меткеф заявив, що проводить нацистичної організації в Америці, Німецько-Американського Бунду, хвалилися впливами в Берліні та мали вплив на именування й усування консулів.

ВІДКЛИКАЄ СВОЇ ЗІЗНАННЯ ПЕРЕД КОМПЕТОМ ДАЕСА.

ГЮСТОН (Тексас). — Джан П. Фрей, начальник департаменту металевих юній у Федерації Праці, вислав комітетові Даеса у Вашингтоні заяву, що його власні зізнання про Вільяма Бонсора, одного з провідників юнійних робітників, що, мовляв, Бонсор є комуністом, не годяться з правдою. Фрей признає, що Бонсор ніколи не належав до комуністичної партії. Зате Бонсор є секретарем одної юнії, що належить до Американської Федерації Праці, в котрій імені виступав Фрей перед комітетом, коли він зробив Бонсорові ці закиди.

ПРОКУРАТОР ДІО НОМІНОВАНИЙ КАНДИДАТОМ НА ГУБЕРНАТОРА.

САРАТОГА СПРІНГ'З (Ню Йорк). — Конвенція Республіканської Партії стейту Ню Йорк іменувала своїм кандидатом на уряд губернатора стейту Томаса Е. Діюя, прокуратора повіту Ню Йорк, відомого з боротьби проти рекетирів.

Конвенція заняла щодо виборів становище, звернене виразно проти Тамані Голу, як союзника рекетирів.

ОСТАННІ ВІСТІ

ЗАЯВА ГІТЛЕРА І ЧЕЙМБЕРЛИНА.

МІНХЕН. — Перед відіздом додому прем'єр Чеймберлін видав спільну з Гітлером заяву, яка підкресляє нову добу в німецько - англійських відносинах. Ті два краї тепер станули на шлях, який веде до мирного співжиття і до мирного поладжування спірних питань.

ЗАЯВА ДАЛЯДІЄ.

МІНХЕН. — Французький прем'єр Даладіє також видав заяву перед відіздом з Німеччини. Він сказав, що підписання міжнародного договору поладжує не тільки судетське пи-

тання, але також є початком переконав також усіх, що дикмирного поладження багаторьскі краї можуть спокій-тьох спірних питань в Європі і в цілім світі. Він зазначив, що тішитися, що серед німців нема ненависти до французів, та запевняв, що у французів нема негависти до німців.

ДУМКА ПРО ПІДПИСАНЕ ПЕРЕМІР'Я.

ЛОНДОН. — В Лондоні панує думка, що підписаний мирний договір у Мінхені є величезною перемогою для Гітлера. Через те Гітлер досягнув домінацію над Чехословаччиною. Домінуючи над Чехословаччиною, він буде домінувати над цілою середньою й східною Європою. Цей договір

ГУВЕР ПРОТИ РУЗВЕЛТОВОГО ЛІБЕРАЛІЗМУ.

На зборах Республіканських Клубів стейту Мізурі виголо-сний бувший президент Гувер промову, котру розіслано широко по краю радіом, а в котрій він попірав Рузвелтову заграничну політику за мир, а критикував його внутрішню політику, бо, мовляв, вона не є правдиво ліберальна, за яку її Рузвелт уважає.

ВКАЗУЄ ЗРІСТ РОБІТ.

Краєва Промислова Конференційна Рада у Вашингтоні обчисляє, що в серпні працювало 369,000 робітників більше, ніж у липні. Зросло запотребування робітників у фабричних промислах, але зате зменшилося в торгівлі.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

СВІДОК ПРОТИ НАЦІСТІВ В АМЕРИЦІ.

Джан Меткеф заявив перед конгресовим комітетом Даеса в уніформі Німецько-Американського Бунду й заявив, що він приступив до Бунду, щоб його розслідувати. Він каже, що Бунд має звязки з нацистичним урядом.

ПІДПИСАЛИ МИРОВИЙ ДОГОВІР

МІНХЕН. — Чотири прем'єри, Чеймберлін, Даладіє, Гітлер і Мусоліні, по 9-годинних нарадах підписали мирний договір, на основі якого в мирний спосіб мається поладати судетське питання. На основі того договору 1 жовтня німецька армія має символічно перемаширувати через маленьку част судетської території, щоб у той спосіб зазначити своє право до тої території, а також щоби дозволити Гітлерові додержати його слова, що до 1-го жовтня німецька армія мусить вмаширувати на ту територію. Дальшу частину території німці займуть впродовж наступних десятих днів. У тих територіях, де населення пів-напів німецьке і чеське, переведеється плебісцит впродовж жовтня. Ці операції будуть переводити під наглядом міжнародної армії, а також міжнародної комісії, в склад якої будуть входити німці, англійці, французи, італійці і чехи. Вкінці найважлишою точкою має бути це, що всі учасуючі держави, включно з Німеччиною, мають загарантувати решту чехословацької території.

ТЕПЕР У ПЛАНІ ПАКТ ЧОТИРЬОХ.

ЛОНДОН. — У достовірних колах говорять, що в часі нарад у Мінхені всі чотири держави дали свою формальну згоду на дальші переговори в цілі закладення пакту чотирьох, в якому то пакті були би поладжені всі інші спірні питання в Європі, а також булаб загарантована взаємна неагресія згаданими державами.

РАДІСТЬ ПО ВСІХ ДЕРЖАВАХ.

БЕРЛІН. — Серед німецького населення панує велика радість з причини підписання мирового договору. Німецькі газети пишуть, що це повний успіх їх „фірера". Проте напади на Чехословаччину не устають. Також війська далі йдуть у напрямі Чехословаччини.

РИМ. — Величезна радість запанувала серед італійців з нагоди підписання мирового договору. Цей успіх італійці приписують Мусоліні, а то тому, що він до того наклонив Гітлера. В певних колах панує думка, що Мусоліні до останньої хвилі не вірив, що Гітлер піде військово проти Чехословаччини, або що Англія і Франція підуть Чехословаччині на поміч. В останніх 24 годинах він переконався, що грозить поважна небезпека, тому він з поспіхом почав ділати.

ПАРІЖ. — У Франції панує велика радість з нагоди підписання мирового договору. Але приготування до війни „по розгоні" далі тривають і війська Франція ще не розпускає.

ЛОНДОН. — В Англії також радість з приводу замирення, але англійці не такі вибухові в своїх почуваннях і гадають, що це ще не кінець, що небезпека може кожної хвилини знову виринути. Тому і цивільне населення й уряд далі переводять военні приготування. Надіються, що після цієї „наушки" в Англії будуть поволі заводити примусову військову службу.

ПРАГА. — Чехословаччина віддіхнула на вістку про підписання замирення, але назагал панує смуток, бо всі переконали, що це сталося коштом чехів. Військове приготування далі існує. Є також такі думки, що чехам буде важко відтягнути армію з судетських територій, а то тому, що та армія морально була приготована вже до боротьби. Також уряд натякнув, що він іпе фактично тих умов не прийняв. Бо хоч на них згодився чеський посол, що перебуває в Мінхені, то уряд покищо ще їх не потвердив.

ВАРШАВА. — Поляки опустили ніс, що в Мінхені нічого не дістали. В мировім договорі є тільки згадка, що впродовж трьох місяців свої суперечності мусять вирізняти чехи з поляками і мадярами. А колиб це не сталося, то треба буде скликати знов конференцію чотирьох потуг. Поляки погрожують наступом на Чехію.

БУДАПЕШТ. — Подібно як поляки, не задоволені також мадяри. Вони теж погрожують наступом. МОСКВА. — Совети дуже незадоволені з підписання мирового договору. Вони хотіли війни. Советські газети твердять, що це „уступка перед фашистівськими державами". А ще більше вони бояться „пакту чотирьох", бо тоді всі спірні питання в Європі поладжувало би без Советів.

ЩО БУДЕ, ЯК ЧЕХИ ВІДКИНУТЬ УМОВИ?

ЛОНДОН. — В англійських колах передбачають таку можливість, що чехи відкинуть умови і зачнуть з німцями війну на власну руку. Тоді Франція й Англія покинуть Чехословаччину і вона муситиме кінчити війну сама.

"SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDED 1898
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: BErgen 4-1016.
4-0807.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

РІДНА ШКОЛА

Допис „На початок шкільного року”, що наспів до нас з кол „Рідної Школи”, заслугоє кожним словом на ближчу увагу українського громадянства в Америці.

Показує він, як розуміє тепер у даний мент завдання виховання молоді провідна виховна встанова в краю. Знайдемо в ньому багато річей, зовсім нових, себто, річей, що ще донедавна не вважалися складною частиною виховання, і тому треба нам приглянутися до нього без звичайного в кожній людини упередження до новини.

З допису видно, що „Рідна Школа” бачить свідома ціль виховання молоді в передачі традиційної культури народу, а рівночасно підготувати молоді до великих завдань, звязаних з існуванням народу.

Виконуючи це завдання, „Рідна Школа” звертає увагу передовсім на виховання характеру учнів, на виховання котрого давніше школа великої уваги не звертала, вважаючи за своє головне завдання навчання потрібних їм відомостей.

Велику частину уваги „Рідної Школи” забирає справа практичного приношення дитини до життя. Давніше цієї справи школа теж не дотикала, лишачи її учневі, згідно його родичам. Через те й нині „Рідна Школа” вже не думає лише про гімназії, але й про інші школи, торговельні, ремісничі, промислові.

Поза ці, чисто виховні сторони, допис звертає ще увагу на справи фінансові. Кожний знає, що ці справи дуже важні, бо без поагодження фінансового боку не може школа існувати. Давніше, при державнім чи краєвім шкільництві, наш нарід цього боку справи не розглядав. Відколи він став організувати своє приватне шкільництво, справа удержання шкіл впала на журбу народу. Народня організація мусить тепер подбати про приміщення для школи, про потрібні до школи матеріали, як бібліотеки, тощо, далі про заплату для вчительських сил і інших робітників.

Чисто виховний бік „Рідної Школи” може нас в Америці навчити немало про ширину модерної виховної праграми, а фінансовий бік „Рідної Школи” відкидається до нашої матеріальної допомоги. Якщо американські українці радіють з широко закроеної активності найбільшої української виховної встанови, то вони не можуть обмежитися лише до почування, але певно посягнуть до своєї кишені, щоб зазначити свої почування до „Рідної Школи” й відповідно матеріальною допомогою для цієї живої виховної акції українського народу у виховній установі, веденій і плаченій виключно добровільними матеріальними складками українського народу.

„Діла треба!” — кличе „Рідна Школа” до української імміграції, а ділом тут є грошева допомога.

НА ПОЧАТОК ШКІЛЬНОГО РОКУ

Нація — це не є твориво якогось обмеженого часу; це безперервний ланцюг поколінь, що визначається не тільки приналежністю до одної раси з однаковими фізичними й духовними прикметами, але покоління, що живуть такою самою традицією — мислють, що об'єднуються спільною культурою й одноцілою метою, що їм присв'ячує в даний час. Минуві покоління відповідають за теперішні, а сучасні — за будучі події перед невольним судилом історією.

Тому то не сміємо полишати нашої сучасності на саму долю „історичних умовин”, але мусимо її справляти нашою власною волею, за пляном, приміненям до духа часу, відповідно до потріб нації, тієї величини, що охоплює собою всі розкинені по світі одиниці. Бо треба так впливати на молоді, що має стати на зміну сучасному поколінню, щоб вона пізнала всі цінності духа нації; щоб вона знала, до чого нація в даний час прямує; щоб була всилі визнати, якою дорогою найкраще йти до найбільших осягів; щоб уміла вдержати себе серед злободенних сплуків і життєвих труднощів та мала охоту стати завжди на поклик проводу нації. Сьогодні не вистане, щоб одиниці були свідомі, з сильною волею, відважні й жертвенні. Мусить бути такою вся народна маса, бо вона буде остаточно рішати про успіхи, чи невдачі. Якщо вона таких прикмет не мала, то не піде у слушні часи за проводом. Недостача характеру в народній масі, а то й деяких провідників, спричинила дошкульну критику національного поета, що писав про „грязь Москви, варшавське сміття”. Але такі недостачі, що їх добачував поет у хвилинах жалю, не сміють стати прикметою нації.

Свідомість таких засад викликає потребу створити огнище, що подумам своєї ідеї випалювало коріння наших слабостей; що своїм світлом освітлювало ясні почини народу. Так повстало 57 літ тому у Львові товариство „Рідна Школа”. Від поверх пів сотні років стоїть це товариство на сторожі прав народу в найважливішій ділянці, бо в ділянці виховання молоді. Воно по своїй спроможності затикає ті прогалини в обсязі шкільництва, що моглиб стати причиною упадку нації; своїм духом і снагою воно підтримує активність народної маси в чисто людській справі й тим чином плескає в ній моральні цінності; воно підтримує бойового духа в народі і стає його волею до жертви. Подумаймо лише, що товариство „Рідна Школа” удержує коло тисячі вського роду виховних і наукових заведень (шкіл, бурс, заходонок, дитячих садків), що воно виховує 40,000 українських дітей при допомозі півтори тисячі виховників і працівників.

Кожний нарід докладає якнайбільших зусиль, щоб свою молоді наставити на правий, доцільний шлях життя. А що сталося би з нашою молоддю, що не має такої держави, якби її долею заопікувалася? Цього року перевела „Рідна Школа”, масовий публіцист українських батьків за українську школу. Правда, державна влада загрозою розв'язання товариства припинила останню фазу цієї акції, але народна маса станула якнайактивніше за поклик своєї духовної провідниці, „Рідної Школи”. Не вважаючи на всякі протиположності, що перешкоджають найбільшій злобі, „Рідній Школі” всетаки вдалося не тільки вдержати її поправити дотеперішній добробут, але й довести до кінця будову величавого будинку для шкіл РШ в Чорткові, до викінчення будинку в Демні, що має заступити Народній Дім, до купки великого дому для торговельної школи РШ в Яворові, до започаткування будови великого будинку для гімназії РШ в Тернополі і для бурси РШ в Заліщиках. А чи ввесь український загаль здає собі справу з того значіння, яке мав і на вічні часи матиме улажений „Рідною Школою” Педагогічний Конгрес, чи Педагогічна Вистава? Таж із тих матеріалів мусить черпати ко-

жний культурний українець повсюди час. Скільки енергії треба було добути, скільки моральних і матеріальних жертв принести, щоб досягнути такі висліди.

Склалося так у нашому історичному ході, що наша Галицька Земля мусить уже віддавати бути оберігачем справжньої української ідеї, що вона має заховати ті національні цінності, що нашу націю відрізняють від інших. Одну з найважливіших роль на цій землі доручив нарід саме „Рідній Школі”. Тим чином діяльність „Рідної Школи” має всенародне значіння. Тому то наш нарід мусить підтримувати її значіння. Вокруг неї та її ідеї мусить об'єднатися все, що не пересякло чужинським духом, що не затроєне ідеями космополітизму; все, що бажає вдержати українську націю повновартним господарем на своїй споконвічній землі.

Вже до війни американські українці відчували потребу підтримувати „Рідну Школу” морально й матеріально. А по війні то ця поміч сягала нєраз до двох тисяч доларів (1928/29 р.). І цього року*) не лишали американські українці на поталу „Рідної Школи”, але прислали для неї з Злучених Держав \$3,854.25 (хоча це є \$995.75 менше ніж минулого року), а з Канади \$1,294.72 (також менше \$317.58). Поважна це сума, але не така, на яку американських українців ставати, і на таку ціль, як „Рідна Школа”.

Американські українці радіють нашою активністю, тішаються кожним нашим, хочби й малим здобутком. Під впливом нашого зросту набирають і вони духа і творять там, серед чужих, зародки нової України. Американські українці з досвіду знають, скільки то труду й витревалості треба, щоб спромогтись хочби на одноразовий вияв волі. А скільки гарту духа, скільки працівників треба постійно, щоб удержати національне підняття, не допустити до хитань у народі, світлимими моментами захопити молоді, навчити її любити той ідеал, що нам присв'ячує! Без цього нація ослабне!

Тому з початком нового року для „Рідної Школи” маємо сміливість пригадати американським і канадським українцям: *) Адміністративний рік „Рідної Школи” починається 1. вересня й кінчиться 31. серпня.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912 AND MARCH 3, 1933.
Of "Svoboda", Ukrainian Daily newspaper published DAILY at Jersey City, N. J., for October 1, 1938.
State of New Jersey, County of Hudson.
Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Emil Revyuk, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Manager of the "Svoboda", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management and the circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in Section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:
1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are: Publisher: Ukrainian Press & Book Co., Inc., 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Editor: Luke Myshuha, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Managing Editor: Emil Revyuk, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Business Manager: Emil Revyuk, 83 Grand St., Jersey City, N. J.
2. That the owners are: Ukrainian Press & Book Co., Inc., Dr. Luke Myshuha, President, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Emil Revyuk, Secretary-Treasurer, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Joseph Stetkewicz, Vice-President, 83 Grand St., Jersey City, N. J.
3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: Nicholas Muraszko, (Trustee) 190 Van Nostrand, Jersey City, N. J.
5. That the average number of copies of each issue if this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscription during the twelve months preceding the date shown above is 13,431 per each issue.
EMIL REVYUK, business manager.
Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1938.
HARRY L. DEIBERT, Notary Public
(My commission expires January 23, 1940).

інням ті великі завдання й надії, що їх нація кладе на це товариство, а разом закликаючи якнайгорячіше до моральної й масової матеріальної підтримки. Ми знаємо й Ваші злидні та потреби, але наші бачення порівняння гірші. Ми беремося з усіма силами протиположностями, а вже головню за душу народу, за душу молоді, бо хочемо, щоб її серця горіли любовю до рідного краю, щоб та молоді „на принади нової землі” не давала відповіді: „нам і тут не погано”. Піддержіть наші почини й допоможіть нам; не аж колись, у краший час, щоб не було запізно. Тим чином збережуть американські українці постійний зв'язок з рідним лном і корінем, без якого мусить всохнути кожна, навіть найздоровіша галузка. Хіба верба не зсохне, але вона не видасть плоду. Є стільки товариств в Америці й Канаді, стільки відділів великих організацій; є стільки заможних патріотів, то чи булоб важко зібрати кілька тисяч доларів річно на те, щоб у старому краї цвила українська молоді і горіла бажанням чину

для великої будуччини української нації? Ні, тільки треба мати це на увазі, про це пам'ятати; треба, щоб хтось це задібно пригадавав. Очевидно, що це обов'язок усіх тих, що мають до цього нагоду. А нагода трапляється завжди: на мітингах церковних, товариств, на всяких сходинах, нарадах, вічах. Сходиться віче в якійсь важній справі, постановляють резолюцію, протести, а це все — словесне. Діла треба! І от, хай хтось піднесе здорову думку: в доках пам'яті про Рідний Край даймо на „Рідну Школу”; вона має 300 тисяч доларів річного видатку! Починаються свята в честь 1-го листопаду, прийде Різдво, свята в честь Шевченка, — це все дає нагоду для оживлення зв'язків з „Рідною Школою”, бо ніяка інша установа не має таких великих видатків і на справи — такі засадничі. Треба мати заєдно на увазі, що кожний крок на шляху розвитку нації — це вислід великої праці, змагань і жертв; а в тих змаганнях має мати свою пайку кожна українська одиниця.

Богдан Галайчук.

ДЕРЖАВА В ДЕРЖАВІ

Від кількох місяців часописи цілого світу приносять раз-у-раз нові вісті з Чехословаччини: судетські німці, мовляв, домагаються широкої автономії, а чехи дають їм лише самоуправу. У зв'язку з цим говорять, що Чехословаччина заміниться на федеративну державу. Що все це значить, — треба докладно собі з'ясувати, коли хочемо зрозуміти міжнародні події, які просуваються перед нашими очима.

Уряд може управляти державою або безпосередньо, через своїх урядовців, або через заступників (органи) влади, що їх вибере зпоміж себе само населення. У першому випадку ми маємо централізовану (зосереджену) державну адміністрацію (управу), у другому — самоуправу. Самоуправа може обіймати людей одного фаху, чи стану — тоді вона зветься господарською або становою, або якийсь простір із усім його населенням — тоді вона зветься територіальною. Напр., у польській державі господарсько-станову самоуправу зорганізована в т. зв. палати (по польськи: izby). З одного боку, ми маємо такі палати, як хліборобські та торговельно-промислові, зложених з представників хліборобів чи купців і промисловців, які кермують деякими справами хліборобства, торгівлі та промислу. З другого боку — такі палати, як: адвокатська, чи лікарська, займаються становими справами всіх людей того самого фаху: дбають про їх станова честь, дають їм дозвіл виконувати свою станова працю, організують самопоміч і т. ін.

Одиницями територіальної самоуправи в Польщі є громади, волості, повіти й воєводства. Всі вони мають свою владу, що частинно походить із виборів, частинно з іменування, займається цілою низкою місцевих справ, що не належать до державних урядів, безпосередньо підпорядкованих державній осередній владі (старостам, воєвідським урядам, скарбові уряду й палаті військовій, поштові й залізничній установи і т. п.).

Організація самоуправи, зокрема територіальної, її обсяг влади та відношення до державної адміністрації дуже ріжняться в поодиноких державах. Напр., у Польщі до територіальної самоуправи належать менше важні справи, та й на ті справи місцеве громадянство не має великого впливу, бо громадська й воєводська влада залежна від повітових, а на чолі повітових та воєводської сторі державні урядовці старости та воєводи. Куди ширша була самоуправа в давній Австро-Угорщині. Вона зовсім не підлягала державній адміністрації, мала окремий обсяг діяння. В деяких західних державах, де глибоко закоринилися засади демократії (панування більшості), самоуправа ще сильніша. Напр., у Бельгії голови самоуправних установ іменують король, але ці установи виконують майже всю владу — державна адміністрація там мала і має малий обсяг діяння. Ще ширші права має громадська самоуправа у Злучених Державах Америки. Там вона майже зовсім незалежна від держави. (Дальше буде).

Володимир Островський.
ПІД ЗНАМ'Я ХРЕСТА
ПОВІСТЬ
з часу охрещення Руси-України в 988 р.
25)

Сиділи втрое, Вівіян, Олена й Анастас, оповідали про своє життя за останній час, про події в Києві й у Греції. Згадав Анастас і про боярина Тихошу, що відшукав його в Корсуні й заспокоїв його. Вівіян, а особливо Олена багато оповіли Анастасові про різні славні діла Тихоші й вішували йому славу кар'єру.

Сутеніло. Запалили олівні світильники. Закрили вікна. І говорили все нове й нове.

В тому самому моменті прийшов Тихоша. Анастас привітався з ним, як із старим знайомим. А Олена спиталася:

— Як же там, боярине, твій Перун? Ще не втік зо страху перед новим господарем?

Всі весело засміялися. Сміявся й Анастас, бо вже довідався, як Перун буцімто попалив своїх колегів.

Олена завважила, що Тихоша чимсь дуже заклопотаний, і спиталася:

— Чи не сушиш собі голови ще якимсь збитком?

— Маєш, Олено, добре око. Князь вважає мене малоццо не за якогось чародія. Покликав мене до себе й наказав поради йому: що і як зробити, щоб княгиня й люди інших городів пішли хреститися. Випросив я собі часу до завтра. А в мій голові думок менше, ніж у Перуновій.

— А чому князь про це турбується? — спитався Вівіян.

— Князь боїться, що погани тихцем відмовляють людей від хрещення й що вони роблять це не лише в Києві, але й у цілому князівстві.

— Розумно думає Володимир — обізвався Анастас. Моя думка така, що погани напевно бунтують людей.

— Ось і видумай, — засміявся Тихоша — чим би то затягнути наших людей.

— Меду доброго викоти! — пожартував Вівіян.

— Князь, як охрестився, не тільки й інших ставити меду не буде. Він хоче взяти людей чимсь іншим.

— Важка це справа, — зауважив Анастас — бо ваші люди ще нічого не чули про християнську віру, не розуміють її. Якби післати до них проповідників, розкрити їм науку Христа, повчити їх, зацікавити, то самі пішлиб хреститися.

— На це нема часу, — сказав Тихоша. — Треба охрестити їх ураз, поки ще не остигли після воєнної перемоги, поки ще не підбунтували їх прихильники небіжчика Славія.

— І це правда — погодився Анастас. — Але можна робити разом і те й друге.

Тихоша задумався. Вівіян теж мовчав. Олена підвела очі на Тихошу й промовила:

— Моя думка така: ми всі можемо вийти на проповідь і що дня вчити людей і на горах, і на пристані, і всюди, де вони збираються. Нас уже тут четверо. Священик нашої церкви п'ятий. Знайдуться й інші християни, що теж візьмуться за працю. Тату, я побіжу до священика й покличу його.

— Батько не встиг і відповісти, як Олена вже не було.

Довго йшла нарада. І врешті вирішили: завтра піти до „грецького дому”, до єпископа, що прибув із священиками з Корсуни, і з його благословення почати проповідання християнства серед киян. Помочи від духовенства годі було сподіватися, бо греки не знали нашої мови й люди всеодно не розумілиб їх. Прислухавшись до голосів

• 3 ДНЯ •

НАПРУЖЕНІ ХВИЛІ.

Передвчора ввечері запові-
дач на радіо говорив: „Без пе-
ребілення говорю, що ні-
який ніч найважніша в цілій
історії людства. Мир висить на
волоску. Коли той волосок ур-
веться, то ціла Європа, а з нею
і цілий світ зануриться в по-
токи крові. Пропадуть з лиця
землі цілі міста, зникне наша
цивілізація“.

А другого дня вранці запо-
відач говорив, що всі німецькі
кораблі дістали приказ поспі-
шно вертатись додому. Два ні-
мецькі кораблі, що стояли в
амстердамському порті, негайно від-
їхали, не забравши навіть зо-
собой кількасот пасажирів, я-
кі мали тим кораблем їхати.
Також два найбільші німецькі
кораблі, що опустилися на берег
у Америкі, з дороги завернулися назад
до дому.

ЗМІНИ.

А вже в 10 годині того са-
мого дня передполуднем ете-
рові хвилі доносили: „Гітлер
вислав до трьох держав запро-
шення, щоб упродовж 24 го-
дин зібралися представники тих
держав до Мінхену і там разом
з Німеччиною розв'язали нині-
шнє запутане чехословацьке
питання“. Ті три держави це:
Англія, Франція й Італія. Пів
години пізніше хвилі етеру
доносили, що всі згадані дер-
жави поспішно згодилися взя-
ти участь у тих нарадах, і на-
ших вони висилають самих
прем'єрів.

З Лондону доносили, що
запрошення Гітлера прийшло
саме в пору, коли прем'єр
Чеймберлін перед парламен-
том здавав звіт за свої загра-
ничної політики і пояснював
послам, яка критична є ситуа-
ція. Лист від Гітлера доручено
міністрові Галіфаксові. Прочи-
тавши його, йому заблиснули о-
чі. Він хотів дати його Чейм-
берлінові, але той говорив
промову. Він тоді вручив ли-
ста іншому міністрові. Знов
зміна на обличчі. Так мандру-
вав лист з руки одного міні-
стра до другого. Всі заприми-
чували, що щось важне стало-
ся. Вкінці перервано Чеймбер-
лінові промову і підсунуто
листа. Поглянувши на нього,
він перестав говорити своєю
промовою і почав читати листа.
Загальна переміна настроїв у
парламенті, олівки, оплески...

ЧОМУ ТОЙ ЛИСТ ТАКИЙ ВАЖЛИЙ?

Той лист вказував, що Гіт-
лер відкриває новий шлях до
дальших мирових нарад. Той
лист також вказував, що Гіт-
лер м'якше. Бож іще пару го-
дин перед тим запрошенням
Гітлер вислав був до Чеймбер-
ліна іншого листа, в якому
говорив, що аргументація че-
хів нічого не варт і він навіть
не хоче над нею застановля-
тися. Гітлер десятих раз під-
креслював, що далі стоїть твердо
на тім своїм ультиматі, що йо-
го вручив Чеймберлінові в
Годесбергу. Гітлер домагався
безпроблемного захоплення
судетських німців, і то при по-
мочі своєї армії. Саме це було
причиною, що цілий світ по-
чав готуватись до війни.
Гітлер назначив реченців до
1. жовтня. Коли до того часу
чехи самі не уступлять із су-

детської території, то він си-
лою мав її взяти.
Тепер Гітлер прислав іншо-
го листа; в нім просить великі
потуги знов на наради. Тим
він дав доказ, що його ульти-
мат не є останнім словом. Що
він готов далі переговорюва-
ти й шукати мирної розв'язки.

МУСОЛІНІ ПОСЕРЕДНИК.

Одні говорять, що це депе-
ші від Рузвельта так поділа-
ли на Гітлера. А Мусоліні го-
ворить, що це він відлинув так
на нього. Правда, що перед-
тим Мусоліні цілу годину го-
ворив телефоном з Гітлером.
Правда також, що Гітлер, мо-
ля, сказав, що „робить це то-
му, що Мусоліні цього вима-
гає; що нікому іншому в світі
цього не зробив би; але Мусо-
ліні такий його приятель, що
він не може йому цього від-
мовити“.

Та більш правдоподібно те,
що Гітлер побачив, що Ан-
глія і Франція не жартують.
Що вони таки мають велику
силу; а крім того Мусоліні,
цей великий „приятель“, хоч
виголошує гарні промови, то
ані вусом не моргнув, щоб мо-
білізувати своє військо й дати
Гітлерові справжню підмогу.
Тому Гітлер мусів змигнути. І
тому говорить, що „зробив це
з приязнності до когось ін-
шого“.

ЩО З ТОГО ВИЙДЕ?

Знавці твердять, що ці на-
ради в Мінхені будуть вестися
на цілком відмінній основі,
ніж розмови Гітлера з Чейм-
берліном. Ці наради мають
розв'язати багато спірних пи-
тань в Європі, а також у цілій
світі. Вони мають полегшити
іспанське читання. А Мусоліні

так захопився тими нарадами,
що відразу звелів своїм „до-
ловцям“ в Іспанії верта-
тись додому. Це багатомовний
знак. Бо Іспанія була теж од-
ним з тих чинників, що роз-
дують великі держави.
Ці наради в Мінхені пряму-
ватимуть до закінчення „пак-
ту між собою непорозуміння, ті
ту чотирьох“, до чого Мусолі-
ні прямував уже від довгих
років. У тому пакті чотири ве-
ликі держави поділять між со-
бою сфери впливів і замість
того, щоб із собою сварити-
ся, старатимуться вдержати

спокій у решті світу; зрозумі-
ти, що відразу звелів своїм „до-
ловцям“ в Іспанії верта-
тись додому. Це багатомовний
знак. Бо Іспанія була теж од-
ним з тих чинників, що роз-
дують великі держави.
Ці наради в Мінхені пряму-
ватимуть до закінчення „пак-
ту між собою непорозуміння, ті
ту чотирьох“, до чого Мусолі-
ні прямував уже від довгих
років. У тому пакті чотири ве-
ликі держави поділять між со-
бою сфери впливів і замість
того, щоб із собою сварити-
ся, старатимуться вдержати

що з цього пакту вийде. Та
на передодні виїзду до Мінхе-
ну, французький прем'єр Да-
лядіє всежтаки зарядив за-
гальну мобілізацію у Фран-
ції...
Ріжниця.
Вона: Тобі що не говори, то
одним вухом увійде, а другим
вилетить.
Він: А добі що не скажи, то
двома вухами увійде, а одним
язиком вилетить.

УВАГА! НЮ ЙОРК! УВАГА!
ЗАХОДОМ ЛІТЕРАТУРНОГО
ГУРТКА при МУН у Нью Йорку
— відбудеться —
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
В НЕДІЛЮ, 2. ЖОВТНЯ 1938
в годині 3. пополудні,
в ЗАЛІ НАРОДНОГО ДОМУ ч. 4.
Літературний Вечір присвячений у-
країнській народній поезії з рефера-
том д-р О. Кендиби та рецитациями.
Злодій багато розумніший
від лікаря, бо, відходячи від
пацієнта, все знає, що йому
бракує.

ПОДАЄТЬСЯ ДО ВІДОМА
ЩО
Hubert Coal Co., Inc.
котрої президентом є
Г. ЗАЛЕПІСЬКИЙ
а котра була давніше на
14 BRENNER STREET
перенесеться
ДНЯ 1. ЖОВТНЯ 1938. РОКУ
на адресу:
744-748 So. 17th Street, Newark, N. J.
телефон остається по давньому: ESSEX 3-2669

З НАГОДИ 20-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ФІРМА

П. СТАСЮКА

ПОРУЧАЄ СЛІДУЮЧІ МЯСИВА І МЯСНІ ПРОДУКТИ ПО НАСТУПНИХ ЦІНАХ:

ШИНКИ ВУДЖЕНІ ЗАДНІ 24 цнт. фунт	ШИНКИ С В І Ж І ЗАДНІ 23 цнт. фунт	СОЛОНІНА ПАПРИКОВАНА 15 цнт. фунт	Л О Й Н оф ПОРК (в цілій кавалку) 21 цнт. фунт	ІМПОРТОВАНІ ШИНКИ: 4-ФУНТОВІ ПЕРЕДНІ \$1.65 2-ФУНТОВІ ПЕРЕДНІ 85 ЦНТ. 4-ФУНТОВІ ЗАДНІ \$1.90 2-ФУНТОВІ ЗАДНІ 95 ЦНТ. ШИНКИ ПЕРЕДНІ 8 ДО 10 ФУНТІВ 31 ЦНТ. ФУНТ	КОВБАСА КРАЯНА 32 цнт. фунт	КОВБАСА СІКАНА 23 цнт. фунт	КОВБАСА С В І Ж А НЕ - ВУДЖЕНА 23 цнт. фунт	КИШКИ КАШАНІ АБО РИЖОВІ 13 цнт. фунт
Капуста квашена 3 центи фунт	СОЛОНІНА С В І Ж А (без шкірки) 9 цнт. фунт	ВЕПРОВІ ГОЛОВИ 4 цнт. фунт	Н І Ж К И Вепрові задні 4 цнт. фунт		Сало свіже 8 цнт. фунт	ШИНКИ С В І Ж І (ПЕРЕДНІ) 17 цнт. фунт	Вудженка BACON SLICED 1/2 LB PACKAGE 17 цнт. пачка	Вудженка В ЦІЛІЙ КАВАЛКУ (RIB BACON) 21 ц. фунт.

СЬОГОДНЯ!

Кожний покупець, котрий СЬОГОДНЯ зробить за купу на суму
вище 1. долара (опріч імпортованих і вуджених шинок) дістане
ковбасу безплатно.

П. СТАСЮК

124 - FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІІ:

628 - 5th Avenue, South Brooklyn, N. Y.

121 Nassau Ave., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

НЕ ОМИНІТЬ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІН П. СТАСЮКА ПРОТЯГОМ ЦІЛОГО МІСЯЦЯ ЖОВТНЯ (OCTOBER).

20
lit

20
lit

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ИОНГСТАВН, О.

Протест проти ляхського терору.

Злучені організації при укр. прав. церкві ухвалили в неділю, 25-го вересня п. р., резолюції проти ляхського терору на українських землях, зокрема проти замикання укр. прав. церков і переслідування православних українців.

На заклик Ц. У. ОДВУ ухвалено також резолюції, що протестують проти переслідувань закарпатських українців чеською владою й жадають незалежності Закарпатської України.

ЕМБРИДЖ, ПА.

Протестаційне віче.

В неділю, 25. вересня п. р., заходами укр. прав. церкви відбулося протестаційне віче проти Польщі, яка переслідує український народ, нищить його організації, палить та замикані укр. прав. церкви. Вічем проводив о. Е. Королишин, а секретарювали Т. Грицик і М. Скрабут. Головний реферат виголосив о. М. Желєхівський з Пітсбургу. Говорила п. Марія Періг з Іонгставну, О. і місцеві бесідники. Ухвалено протестаційні резолюції. Зібрано на визвольну боротьбу \$12.

Т. Грицик.

КРИВАВА ВІЙКА З ВЛОМНИКАМИ У КАЛУШІ.

Нічний вартівник Дідошак закріпив на вул. Підсулско-го в Калуші 4-х підозрілих осіб. Два з них намагалися вломитися до мешканця Гельрига, а 2 стояли на чатах. Дідошак придержав одного вломника, інші повтікали. Придержаний це був Іван Васишин із Підгорців. Коли Дідошак відпроваджував Васишина, щоб віддати його поліції, приступили спільники та домагалися, щоб пустив а-рештованого. Дідошак не хотів пустити Васишина. Бандити вистріляли до Дідошака, із утих крісів, однак зранили Васишина. Дідошак також вистріляв із револьвера. Васишин помер у шпиталі. Поліція арештувала двох учасників стрілянини, Буру та Мараса з Підгорців.

СПРАВДІ СЕНЗАЦІЙНЕ ВИКОНАННЯ

досі ще не бувало в малім радіо.

ЦЕ ПОДИВУ ГІДНЕ НОВЕ EMERSON 1939 І ЛИШЕ

5-лампове (включно з балістичною лампою) AC-DC

Модель BM-206

EMERSON No. BM-206

Ось вам знамениті призики, що їх віділює лише в дорожній радіо:
1. „КОМПА ЧУДЕСНОГО ТОНУ“.
2. Американські авіаційні й поліційні записування.
3. Електро-динамовий гучномовець.
4. Автоматична контрола надваги.
5. Нутрішня антена.
6. Gemloid Dial.
7. Привабливий кабінет з Бейклату на вітр горіхового дерева.

1939 EMERSON КОМБІНАЦІЯ РАДІА І ФОНОГРАФА

5-лампове AC (включно з балістичною лампою) Американські авіаційні й поліційні

No. BM-216

EMERSON No. BM-216

Грає 10- і 12-цалеві рекорди електрично через радіо або само служать як радіо.

Інші моделі Емерсона від \$9.95 до \$219.95.

SURMA

325 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y. (between 1-2, Ave.)

Телефон до Сурми: Gramercy 7-0729

Слухайте Радіо-Програму Сурми кожної суботи в 4 години сполудня, WBXX 1350 Kc.

УВАГА! Смитил, Па., і околиця! Українська прав. парохія св. Володимира Вел. в Смитилі буде урочисто святкувати 950-літній Ювілей Хрещення Русь-України, в неділю, 2. жовтня (Ост. 2, 1938). Програма свята: 10. год. рано: Служба Божа і Водосвяття. 1. год. попол.: Обід і то-варський збави. 7. год. ввечір: в цер-ковній газі представлення: „Сверуха“, комедія в 3 діях. На вшні зга-дане свято запрошуємо всіх україн-ців з Смитилі і цілої околиці. Комітет.

СХОПИЛИ ВПІКАЧА З СОВЕТІВ У ПАРИЖІ.

До Франції прибув цього року з Еспанії советський салдат О. І. Савлитис. Він син сибирського селянина і скитався по Советах, не можучи знайти праці через те, що він є син колись багатого селянина. Загибав з голоду і записався добровольцем до Еспанії. Ввесь советський транспорт салдатів порозділювали між еспанців. При відвороті в Католюні він дістався разом з частиною до Франції. Французи хотіли його знову заплести до еспанських большевиків. Він утік з табору і дістався до Парижу. Там мали йому вистаритися документи. Він сам не ходив по місті, бо думав, що його десь схоплять большевики. Перед кількома днями він вийшов купити цигареток і більше не вернувся. Не уявляє сумніви, що його схопили большевики. Він міг багато дечого цікавого розказати про життя в Советах та про Еспанію.

ВИГНАНЦІ З СОВЕТІВ.

„Возрождение“ з 2. 9. подає, що Совети вигнали з України багато греків до Греції. Вони були грецькими громадянами. В Греції наблизилася до вигнанців москалі - младироси, тобто емігранти старого часу, але збольшевізовані. В розмо-вах виявилось, що советська молодь думає інакше ніж большевізуючі емігранти. В Советах процвітає антисемі-тизм, але не голосний. Народ вірить тому, кого лають боль-шевики. Тепер найпопулярні-ший у Советах Гітлер, бо його найбільше лають. Приятел-ем уважають і будуть уважа-ти кожного, хто прийде і виз-волить народ з советсько-мо-сковської язви. На високі по-сади дістаються кар'єристи і кримінальний елемент. Армія не буде воювати за больше-виків. Салдати, якби дістали патрони, то зараз почалиб стріляти в большевиків. НКВД переводить тихо арешти серед салдатів і старшин, здебільша нічю, як усі сплять. Армія стероризована, бо ніхто не знає, як лягає спати, чи за-втра встане.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АП. Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 241, відбудуться в суботу, 1. жовтня, на Вест Скул Стр. Проситися всіх членів прийти на час. — П. Галонська, секр.

Між мільонерами.

— Бачу в тебе нове авто.
— Так, зайшов я до фабрики, щоб зателефонувати до приятеля, і якось не випадало вийти й не купити нічого.

ELIZABETH, N. J.

ПАРОХІЯ ELIZABETH ПРИ УКР. КАТ. ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В УКР. НАР. ДОМІ, 214 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

В СУБОТУ, 1. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 1, 1938)

Початок у год. 7. ввечір. — Музика першорядна Wanai's Music 227-8

Всіх місцевих і з околиці запрошає — Комітет.

НЮ БІТЕН, КОНН., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВІ В НЮ БРИТЕН, КОНН.

отрим запрошує всіх місцевих і околичних українців на виставу

ТРЬОХ ДО ВИБОРУ

(всесла домедія в 3. діях)

В НЕДІЛЮ, 9. ЖОВТНЯ (OCTOBER 9, 1938)

У ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 54 ВІНТЕР СТР.

Початок у 7:30 ввечір. — Вступ 25 ц.; для дітей 10 ц.

ДЕ ЇСТИ СМАЧНО І ДЕШЕВО

В ГОСТИННИЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

217-219 ІСТ 6-та ВУЛИЦЯ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ,

МОЖЕТЕ ГАРНО ЗАБАВИТИСЬ

при кожній нагоді Вашої у нас привабливості.

Власник гостинниці, Деніс Гула, радо вітає свої гості.

ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкоршій кораблі на всі прогулянки і то до всіх країн. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі — пашпорти, Візи, перміти, афідевіти, петції, і тому наші пасажирки не мають клопотів в дорозі.

ДОЛЯРИ досилаємо до всіх країн ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО негальному легалізуватися відповідно до нових законів.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ відповідно до тепе-рішніх обов'язуючих законів в краю. Контракти, повноважності, акти даровизни, довідки скріпті і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та ріжні бізнеси по дуже приступних цінах. Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА по селісній параді та ретельну обслугову.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ю і 2-ю Е. Евею А), NEW YORK, N. Y.

ЦІЛОМ ПЕВНО

Чи ми можемо услужити за невеличку суму? Можемо! Цей заяви не можна висловити виразніше, бо ми кажемо твердо: наша услуга для кожного, без уваги на його матеріальні обставини.

Фінансові справи не є перепорою, що-би нас відвідати.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ ЛІННІК КНИЖОК

ТЕПЕР СЕЗОН НА ФУТРА!

ТЕПЕР ПОРА ДАТИ СОБІ ЗРОБИТИ НОВЕ

або ПЕРЕРОБИТИ СТАРЕ

ФУТРО

ЗА НАЙНОВІШОЮ МОДОЮ

Приходьте до нас і виберіть собі

ФАСОН ДО ВПЛОДОБИ

ЮЛІАН КУЗІВ І СИН

315 СЕМА ЕВЕНЮ

(між 28. аутлі вест)

НЮ ЙОРК.

Телефон: CHickering 4-3575

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР,

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Тел. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-Р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години:

Від 1—3 пополудні і від 6—8 ввечір. В неділі згідно з умовою.

718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.

(near Springfield Avenue)

Тел. Essex 3-4468.

БІЛІНІГ

Гани на ногах, опухлі ноги, набряки, жила, болі в ногах, флебі-ти (запалення жила), напухлі або болі в колінах чи істотичні і рев-матичні ноги успішно лікуємо но-вими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четвер-ти від 1 до 8:30 ввечір. Нема уря-дових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ

Недуги крові, шкіри, нерви, за-гальну слабкість і нервову вичер-паність, катар і хронічні боляки, недуги шлунка

і кишків, гемо-роїди й інші відходні забу-рення, що спра-вляють біль та нездогоди, забу-рення печінки й сечового міху-ра. Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок лікується з добрим і шкоро успіхом. Як ма-єте якінебудь недомогання, ко-рих не розумієте, порадьтеся з тов'рям мене, а я вам вясню.

Проміні Х (екс), екзамінація крові й сечі.

Умірковані ціни, ОГЛЯДИНИ ДАРОМ.

DR. L. ZINS

110 East 16 St. N. Y.

(між 4-тою Е. і Ірвінг Плейс)

ГОДИНИ: від 9. рано до 8. ввечір.

В неділі: від 9. рано до 3. сполудня.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ І ДЕЛ. КАТЕСЕН, 3 компати, рент \$2500. Продаю з причини старости, бо не маю часу на бізнес. Голоси-ть на адресу: 1420 YORK AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ 3-ФАМІЛІЙНИЙ ДІМ, 532 So. 11th St., Newark, N. J., в добрім стані, прыве оглядки на друг. поверх., банько новий Свен-ного Каюбу. Що дасить? Голоси-ть на адресу: 263 EASTERN PARKWAY, NEWARK, NEW JERSEY.

Д-р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чо-ловіків і жінок — Шкіра й кров.

Аналіза крові для подрудного е-кспертства.

223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.

Gramercy 7-7697

Офісові години 10—8; неділі 11—2.

Жінка-доктор до обслугову.

X & флюороскоп.

S. MOSTOWICH

277 E. 10th ST., NEW YORK

Тел. ALgonquin 4-7761

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД КАС.

Кеш, реєстри, скелетар, коф-машини, слайд-машини, м'яг. машини, тайп-машини, графі-тер, і інші ма-шини для бу-дівництва, гротерії і інш. бізнесів.

Продаю за го-динку й на кре-дит. Також ку-пуємо і напро-ваджуємо всякого рода машини. Не шукайте „баргейн“ у чужих, бо знайдете все два рази дешевше в мене.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четвер-ти від 1 до 8:30 ввечір. Нема уря-дових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ЛІКУВАННЯ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ

Недуги крові, шкіри, нерви, за-гальну слабкість і нервову вичер-паність, катар і хронічні боляки, недуги шлунка

і кишків, гемо-роїди й інші відходні забу-рення, що спра-вляють біль та нездогоди, забу-рення печінки й сечового міху-ра. Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок лікується з добрим і шкоро успіхом. Як ма-єте якінебудь недомогання, ко-рих не розумієте, порадьтеся з тов'рям мене, а я вам вясню.

Проміні Х (екс), екзамінація крові й сечі.

Умірковані ціни, ОГЛЯДИНИ ДАРОМ.

DR. L. ZINS

110 East 16 St. N. Y.

(між 4-тою Е. і Ірвінг Плейс)

ГОДИНИ: від 9. рано до 8. ввечір.

В неділі: від 9. рано до 3. сполудня.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Чесноком Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і чесна — Office

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Чесноком Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і чесна — Office

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Чесноком Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і чесна — Office

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Чесноком Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і чесна — Office

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Чесноком Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуговує шир-і чесна — Office

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА